

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หนังสือศาสนาอิสลามในการวิจัยเรื่องนี้หมายถึง หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เช่น ประวัติความเป็นมาของศาสนาอิสลาม ชีวประวัติศาสดาและบุคคลสำคัญทางศาสนา วรรณกรรมอิสลาม กัมภีร์อัล-กุรอาน กฎหมายอิสลาม หลักศรัทธาและหลักปฏิบัติ เศรษฐกิจและสังคม การเมืองการปกครอง ชาวมุสลิมและนิกายต่าง ๆ ในศาสนาอิสลาม เป็นต้น ไม่รวมจุลสาร วารสาร หนังสือรายปี รายงานการประชุมและหนังสืออนุสรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการเสนอผลการสำรวจหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยที่มีอยู่จนถึงปี พ.ศ. 2527 เท่าที่รวบรวมรายชื่อหนังสือมาจากหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร หอสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รวมทั้งสำนักพิมพ์ ชมรม สมาคมและสถาบันต่าง ๆ ทางศาสนาอิสลามที่เป็นแหล่งผลิตและรวบรวมหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย ได้แก่ สำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยม สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด สำนักงานสายสัมพันธ์ สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย สมาคมกुरुสัมพันธ์ สมาคมมุฮัมมัดียะตุลอิสลาม ชมรมนักศึกษา-มุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ชมรมหนังสือทางนำ สถาบันคารุ อหุลิลบัยตุ และหอสมุดสถาบันส่งเสริมการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับอิสลาม (โปรดดูรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งผลิตเหล่านี้ในภาคผนวก ข.)

เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้จำแนกหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยตามปี พ.ศ. ที่จัดพิมพ์ออกเป็นช่วง ๆ ละ 5 ปี ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำแนกตามปีตีพิมพ์

ช่วงปี พ.ศ.	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ	หมายเหตุ
2478 - 2482	1	0.23	พิมพ์ พ.ศ. 2478
2483 - 2487	1	0.23	พิมพ์ พ.ศ. 2484
2488 - 2492	4	0.91	
2493 - 2497	7	1.59	
2498 - 2502	7	1.59	
2503 - 2507	16	3.64	
2508 - 2512	22	5	
2513 - 2517	39	8.86	
2518 - 2522	123	27.95	
2523 - 2527	155	35.23	
ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	65	14.77	
รวม	440	100	

จากการสำรวจหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำนวน 440 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2523 - 2527 มากที่สุดจำนวน 155 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.23 รองลงมาได้แก่ หนังสือที่จัดพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2518 - 2522 จำนวน 123 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.95 หนังสือที่จัดพิมพ์ในช่วง พ.ศ. 2513 - 2517 จำนวน 39 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.86 ช่วง พ.ศ. ที่มีการจัดพิมพ์หนังสือจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ พ.ศ. 2478 - 2482 และ พ.ศ. 2483 - 2487 จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.23 สำหรับหนังสือที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์มีจำนวน 65 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.77

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 1 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1
 ที่ว่า หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมีการผลิตแพร่หลายมากขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.
 2516

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย
 จำแนกตามแหล่งผลิต

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
- สำนักพิมพ์ สมาคม ชมรมและสถาบันทางศาสนา อิสลาม	327	74.32
- หน่วยงานราชการ	28	6.36
- สำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ทั่วไปที่ไม่ได้จัดพิมพ์เฉพาะ หนังสือศาสนาอิสลาม	67	15.23
- ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	10	2.27
- อื่น ๆ	8	1.82
รวม	440	100

จากตารางที่ 2 เมื่อนำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมาจำแนก
 ตามแหล่งผลิต พบว่า หนังสือที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์ สมาคม ชมรม และสถาบันทางศาสนา
 อิสลามมีมากที่สุดจำนวน 327 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.32 รองลงมาได้แก่ หนังสือ
 ที่ผลิตโดยสำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ทั่วไปที่ไม่ได้จัดพิมพ์เฉพาะหนังสือศาสนาอิสลามจำนวน
 67 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.23 หนังสือที่ผลิตโดยหน่วยงานราชการจำนวน 28 ชื่อ-
 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.36 หนังสือที่ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์จำนวน 10 ชื่อเรื่อง คิดเป็น
 ร้อยละ 2.27 และหนังสือที่ผลิตโดยแหล่งอื่น ๆ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ
 1.82 ได้แก่ สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย
 โครงการหนังสือศาสนาและสันติวิธี กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคมและมูลนิธิโกมลคีมทอง
 บริษัทมินาร์ อินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้ง บริษัทไทยเคมิคอลแอนด์เลจวากัด และสถานเลี้ยง
 เด็กนันท-นาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2
ที่ว่า หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยส่วนใหญ่ผลิตโดยสำนักพิมพ์และสถาบันทาง
ศาสนาอิสลาม (ผู้วิจัยได้จัดทำนามาตุกรมแหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษา
ไทย พร้อมด้วยรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับวิทยานิพนธ์
เรื่องนี้ไว้เป็นภาคผนวก ข.)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย จำแนกตามแหล่งผลิตโดยละเอียด

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	ปีที่จัดตั้ง	ปีที่เริ่มผลิต	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
สำนักพิมพ์ สมาคม ชมรมและสถาบันทางศาสนาอิสลาม				
สำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยม	2493	2493	101	22.96
สำนักพิมพ์อัล-นูชาค	2506	2509	72	16.37
สำนักงานสายสัมพันธ์	2508	2515?	55	12.5
สถาบันการุ อหุลิบบัยตุ	2525	2525	12	2.73
ชมรมหนังสือทางนำ	2521	2521	10	2.27
สมาคมกुरुสัมพันธ์	2497	2499	10	2.27
สมาคมญุมฮียะตุลอิสลาม	2478	2513	5	1.14
สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ	-	2521?	2	0.45
สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม	2512	2517	8	1.82
สมาคมชวามุสลิมแห่งประเทศไทย	2505	2507	18	4.09

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	ปีที่จัดตั้ง	ปีที่เริ่มผลิต	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
พิทยสามัคคีสมาคม	-	2503 ?	2	0.45
สำนักจุฬาราชมนตรี	2491	2514	3	0.68
ชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง	2514	2523	8	1.82
ชมรมคัมภีร์ประเทศไทย	-	-	3	0.68
โครงการคัมภีร์ชมรมวิทยุภาคมุสลิม	2522	2525?	2	0.45
อื่น ๆ *			16	3.64
หน่วยงานราชการ				

* ได้แก่ สมาคมไทยมุสลิมทักษิณ สมาคมอัล-สละฟียะฮ์ มูลนิธิถ้วนสุวรรณหาศาสตร์ ชมรมมุสลิมเอเชีย กองทุนการศึกษาชาวใต้
 ทุนอัล-หัจญ์อับดุลเราะหฺมาน อีสะฮาก ศีฮ์นีย สำนักพิมพ์อัล-หุคคา อัล-อะหฺบาบ (เพื่อน) คาร์ล-อะมีน (มัสยิดกุฎีหลวง)
 คณะกรรมการและขุวมุสลิมมัสยิดบางอุทิศ คณะขุวมุสลิมมัสยิดต้นสน คณะกรรมการมัสยิดต้นสน คณะกรรมการมัสยิดรียาคัสสุนัน
 โรงเรียนบำรุงศึกษา คณะกรรมการฝ่ายปาฐกถาธรรมงานเมาลิกกลาง ฮ.ศ. 1400 คณะกรรมการบริหารงานต้อนรับศักราชที่ 15
 แห่งฮัจญ์เราะฮ์ศักราช

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	ปีที่จัดตั้ง	ปีที่เริ่มผลิต	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
มหาวิทยาลัย				
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2514	2519	3	0.68
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	2511	2525?	3	0.68
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2486	2521	2	0.45
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2476	2521		
มหาวิทยาลัยศิลปากร	2486	2515	1	0.23
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2459	2521	1	0.23
กระทรวง				
กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ	2432	2519	5	1.14
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	2458	2510	2	0.45
กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย	2483	2518	1	0.23
กรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ	2418	2519	2	0.45
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ				
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	2523	2523	2	0.45

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	ปีที่จัดตั้ง	ปีที่เริ่มผลิต	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
สถานทูต				
สถานเอกอัครราชทูตสุคติยฺ อูะเราะเบีย	-	-	1	0.23
สถานกงสุลใหญ่สะอูดีอาาราเบียประจำประเทศไทย	-	2508 ?	1	0.23
สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน				
ประจำกรุงเทพฯ	2509	-	1	0.23
สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์	2501	2520	1	0.23
สำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ทั่วไปที่ไม่ได้จัดพิมพ์ เฉพาะหนังสือศาสนาอิสลาม*			67	15.23

* เช่น วุฒิกรการพิมพ์ โรงพิมพ์และท่าปกเจริญผล วุฒิชัยการพิมพ์ บริษัทสารมวลชน ประสานมิตรการพิมพ์ โรงพิมพ์อักษรสมัย สำนักพิมพ์แพรวพิทยา ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบัณฑิต โรงพิมพ์อักษรประเสริฐ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช สำนักพิมพ์โอเคียน-สโตร์ สายส่งศึกษิตสยาม สำนักพิมพ์คลังวิทยา สำนักพิมพ์สายธาร สำนักพิมพ์ภราดรสาร สำนักพิมพ์ศิริสาส์น เป็นต้น

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แหล่งผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	ปีที่จัดตั้ง	ปีที่เริ่มผลิต	จำนวนชื่อเรื่อง	ร้อยละ
ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์			10	2.27
อื่น ๆ *			8	1.82
		รวม	440	100

* ได้แก่ บริษัทมินาร์ อินเตอร์เนชั่นแนลเทรดดิ้ง บริษัทไทยเดินเรือทะเลจำกัด สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย โครงการหนังสือศาสนาและสันติวิธี กลุ่มประสานงานศาสนาเพื่อสังคม มูลนิธิโคมลติมทอง
และสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า-นวด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำนวน 440 ชื่อเรื่องนั้น ผลิตโดยสำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยมมากที่สุดจำนวน 101 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.95 รองลงมาได้แก่หนังสือที่สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาดจัดพิมพ์จำนวน 72 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.36 หนังสือที่ผลิตโดยส่วนงานสายสัมพันธ์ 55 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.5 หน่วยงานราชการที่จัดพิมพ์หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมากที่สุดจำนวน 5 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นร้อยละ 1.14 รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจำนวน 3 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.68

สำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยเป็นจำนวนมากนั้น เป็นสำนักพิมพ์ที่จัดตั้งขึ้นและเริ่มผลิตหนังสือมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น สำนักพิมพ์ ส. - วงศ์เสงี่ยม เริ่มผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2493 และสำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด เริ่มผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2509 เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีสำนักพิมพ์บางแห่งที่จัดตั้งมาเป็นเวลานานแล้ว แต่เพิ่งเริ่มผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยในช่วงระยะหลัง เช่น สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิมซึ่งจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2512 นั้นได้เริ่มจัดทำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยเมื่อปี พ.ศ. 2517 ชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2514 แต่เริ่มจัดทำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยเมื่อปี พ.ศ. 2523 โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานราชการซึ่งจัดตั้งมาเป็นเวลานานแล้วนั้น ได้เริ่มผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยในระยะหลัง เช่น กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2432 นั้น ได้เริ่มจัดทำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยเมื่อปี พ.ศ. 2519 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อ 1 ที่ว่าหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมีการผลิตแพร่หลายมากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516

ตารางที่ 4 การจัดทำพิมพ์หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ชื่อสำนักพิมพ์	แหล่งเงินทุน		นโยบายการผลิต			หนังสือที่ผลิต		ประเภทของหนังสือ				
	เงินของสำนักพิมพ์	รับบริจาค	สำหรับชาวมุสลิม	สำหรับบุคคลทั่วไป	ทั้ง 2 กลุ่ม	เขียนเอง	แปล	รวบรวม	หนังสือเด็ก	ปกแข็ง	ปกอ่อน	
สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม	X		X			X	X	X	X	X	X	
สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด		X			X	X	X	X			X	
สถาบันคารุ อหุลิลบัยตุ		X			X		X				X	
ชมรมหนังสือทางนำ	X	X			X		X		X ^{รวมจัดทำกับ}		X	
สมาคมกุรุสมพันธ์		X	X				X		สนพ.อื่น ๆ		X	
สมาคมมุญอียะตุลอิสลาม		X	X				X	X	X		X	
สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม		X			X		X		X ^{มีโครงการจัดทำ}		X	
สมาคมชาวมุสลิมแห่งประเทศไทย		X			X	X	X	X			X	
ชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง		X			X		X				X	
ร้อยละ	100	33.33	77.77	33.33	-	66.66	33.33	100	44.44	55.55	11.11	100
จำนวน	(9)	(3)	(7)	(3)	-	(6)	(3)	(9)	(4)	(5)	(1)	(9)

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าการจัดพิมพ์หนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยของสำนักพิมพ์จำนวน 7 แห่ง ใช้เงินทุนซึ่งเป็นเงินที่ได้รับบริจาคจากบุคคลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 77.77 มีสำนักพิมพ์จำนวน 3 แห่งที่มีเงินทุนของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม ชมรมหนังสือทางนำ และชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง สำหรับนโยบายในการผลิตนั้นมีสำนักพิมพ์ที่จัดทำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยสำหรับบุคคลทั่วไปทั้งชาวมุสลิมและผู้ที่นับถือศาสนาอื่นจำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.66 ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด สถาบันคารุ อหฺลิลบัยตุ ชมรมหนังสือทางนำ สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม สมาคมชวามุสลิมแห่งประเทศไทย และชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักพิมพ์ที่มุ่งจัดทำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยสำหรับผู้่านชาวมุสลิมโดยเฉพาะมีจำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์ ส.วงศ์เสงี่ยม สมาคมกुरुสัมพันธ์ และสมาคมญุมฮียะตุล-อิสลาม สำนักพิมพ์ที่จัดทำหนังสือแปลมีจำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 สำนักพิมพ์ที่จัดทำหนังสือที่เขียนขึ้นเองมีจำนวน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 สำนักพิมพ์ที่จัดทำหนังสือรวบรวมบทความมีจำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 44.44 สำนักพิมพ์ที่จัดทำหนังสือศาสนาอิสลามสำหรับเด็กมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.55 สำหรับประเภทของหนังสือที่ผลิตนั้นมีสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือปกอ่อนจำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 มีสำนักพิมพ์ที่ผลิตหนังสือปกแข็งด้วยจำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 ซึ่งได้แก่ สำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ปัญหาในการผลิตและการจำหน่ายหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ชื่อสำนักพิมพ์	ปัญหาในการผลิตและการจำหน่ายหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย		
	เงินทุน	ผู้เขียนและผู้แปล	ตลาดจำหน่าย
สำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยม	X	X	X
สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด	X		
สถาบันคารุ อหุลิบบัยตุ	X		X
ชมรมหนังสือทางนำ	X	X	X
สมาคมกุรุสัมพันธ์			
สมาคมมุณีอะฮะตุลอิสลาม		X	
สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม		X	X
สมาคมอุมมุสลิมแห่งประเทศไทย	X		X
ชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรามคำแหง		X	
ร้อยละ	100	55.55	55.55
จำนวน	(9)	(5)	(5)

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าสำนักพิมพ์สำคัญที่ผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำนวน 9 แห่งประสบปัญหาสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ปัญหาด้านเงินทุน ปัญหาผู้เขียนและผู้แปล และปัญหาเกี่ยวกับตลาดจำหน่าย สำนักพิมพ์ที่มีปัญหาด้านเงินทุนมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.55 สำนักพิมพ์ที่มีปัญหาผู้เขียนและผู้แปลมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.55 สำนักพิมพ์ที่มีปัญหาเกี่ยวกับตลาดจำหน่ายมีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 55.55 สำนักพิมพ์ที่ประสบปัญหาทั้ง 3 ประการมีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์ ส. วงศ์เสงี่ยมและชมรมหนังสือทางน่าน สำนักพิมพ์ที่ประสบปัญหาทั้งด้านเงินทุนและตลาดจำหน่ายมีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สถาบันการุ อหุติลบัยตุและสมาคมชวามุสลิมแห่งประเทศไทย สำนักพิมพ์ที่ประสบปัญหาด้านผู้เขียนและผู้แปลและปัญหาด้านตลาดจำหน่ายได้แก่ สมาคมนิสิตนักศึกษาไทยมุสลิม สำนักพิมพ์ที่ประสบปัญหาด้านผู้เขียนและผู้แปลประการเดียวมีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ สมาคมอุมัยยะฮ์คูลอิสลามและชมรมนักศึกษามุสลิมมหาวิทยาลัยรวมคำแหง สำนักพิมพ์ที่ประสบปัญหาด้านเงินทุนประการเดียว ได้แก่ สำนักพิมพ์อัล-ญิฮาด สำนักพิมพ์ที่ไม่มีปัญหาด้านการผลิตและการจำหน่ายเลย ได้แก่ สมาคมกุรสูมพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย
จำแนกตามการจัดหมู่ในหมวดศาสนาอิสลาม (BP) และหมวด
อื่น ๆ ตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

N = 440

สัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ที่ใช้กับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
หมวดศาสนาอิสลาม (BP)		
เลขหมู่ซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็ม	163	37.05
เลขหมู่ซึ่งมีจุดทศนิยมตามหลัง	197	44.77
หมวดอื่น ๆ	80	18.18
รวม	440	100

จากการนำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำนวน 440 ชื่อเรื่อง
มาจำแนกตามการจัดหมู่ในระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ผลปรากฏว่า หนังสือศาสนา
อิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม (เลขหมู่มี
จุดทศนิยมตามหลัง) มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 197 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.77
รองลงมาได้แก่ เรื่องกว้าง ๆ ในศาสนาอิสลาม (เลขหมู่เป็นเลขจำนวนเต็ม) จำนวน
163 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.05 และหมวดอื่น ๆ จำนวน 80 ชื่อเรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ 18.18 ได้แก่ จริยธรรมอิสลาม (BJ 1291) อารยธรรมอิสลาม (D199.3)
โลกมุสลิม (DS 36-40) วัฒนธรรมอิสลามในอินเดีย (DS 427) ประวัติศาสตร์ไทย
เฉพาะเมืองปัตตานี (DS 589. P) ชนบทธรรมเนียมพื้นบ้านของไทยมุสลิม (GR 312)
อิสลามกับสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์ (HX 550. I 8) กฎหมายอิสลาม (K) ภาษา (P)
และหนังสือสำหรับเด็ก (PZ 90. T)

ตารางที่ 7 ประเภทของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำแนก
ตามเลขหมู่ในหมวด BP

N = 360

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวด BP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
วารสาร	1	-	-
หนังสือรายปี	9	-	-
สิ่งพิมพ์ของสมาคม	10	-	-
รายงานการประชุม	15	-	-
รวมผลงานของผู้แต่งหลายคน	20	3	0.83
รวมผลงานของผู้แต่งคนเดียว	25	10	2.77
พจนานุกรม สารานุกรม	40	1	0.28
เรื่องทั่วไปของการศึกษาและการสอน การวิจัย	42	2	0.56
เฉพาะประเทศติม A-Z	43	-	-
เรื่องทั่วไปของศาสนศึกษาของเขาวชน	44	-	-
ตำราเรียน	45	12	3.33
เฉพาะโรงเรียนติม A-Z	48	-	-
เรื่องทั่วไปของประวัติศาสตร์นิพนธ์	49	-	-
ประวัติศาสตร์ทั่วไป	50	5	1.39
เฉพาะเรื่อง	52	-	-
งานขึ้นรอง สุนทรพจน์ ความเรียง ฯลฯ	53	-	-
ตั้งแต่สมัยแรกจนถึงปี ค.ศ. 1800	55	13	3.61
ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1801 -	60	-	-
เฉพาะเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ติม A-Z	62	-	-

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวด BP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
ประวัติอิสลามในเอเชีย	63	1	0.28
ประเทศจีน	63. C 5	2	0.56
ประเทศไทย	63. T	11	3.06
ประวัติอิสลามในอาฟริกา	64	-	-
ประวัติอิสลามในยุโรป	65	-	-
ประวัติอิสลามในออสเตรเลียและหมู่เกาะ แปซิฟิก	66	-	-
ประวัติอิสลามในอเมริกาเหนือ	67	-	-
ประวัติอิสลามในอเมริกาใต้	68	-	-
รวมชีวประวัติ	70	8	2.22
ผู้เสียชีวิตเพื่อศาสนา	72	1	0.28
ชีวประวัติสตรี	73	2	0.56
ชีวประวัติศาสนาคามูฮัมมัด*	75.29	21	5.83
ชีวประวัติบรรดาศาวกของศาสนาคามูฮัมมัด	75.5	4	1.11
ประวัติคนอื่น ๆ เติม A-Z	80	14	3.89
วรรณกรรมอิสลาม (ทั่วไป)	89	2	0.56
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาอาหรับ	100	-	-
เฉพาะบางตอน	101	-	-
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาตุรกี	102-103	-	-
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาฮิบรู	104-104.2	-	-
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาตะวันออกภาษาอื่น ๆ เติม A-Z	105	3	0.83
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาคัทธี	106-107	-	-
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาอังกฤษ	109-110	-	-
กัมภีร์อัล-กุรอานภาษาฝรั่งเศส	112-113	-	-

* ศาสดากนสุดท้ายของศาสนาอิสลาม

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวดBP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
คัมภีร์อัล-กุรอานภาษาเยอรมัน	115-116	-	-
คัมภีร์อัล-กุรอานภาษาอิตาลี	118-119	-	-
คัมภีร์อัล-กุรอานภาษาสแกนดิเนเวีย	121-122	-	-
คัมภีร์อัล-กุรอานภาษาสเปนและโปรตุเกส	124-125	-	-
คัมภีร์อัล-กุรอานภาษาอื่น ๆ เติม A-Z	127	-	-
คัมภีร์อัล-กุรอานเฉพาะซูเราะห์ ¹	128	2	0.56
เรื่องทั่วไปของคัมภีร์อัล-กุรอาน	130	10	2.77
การตีความ การแปลอัล-กุรอาน	130.4	6	1.66
ประวัติ	131	-	-
เทววิทยา คำสอน	132	1	0.28
พจนานุกรม ครรชณี	133	-	-
เรื่องเฉพาะเติม A-Z	134	-	-
หะดีษ ² สุนนะฮ์ ³	135	13	3.61
ประวัติ	136	-	-
เรื่องเล่าและตำนานเกี่ยวกับคัมภีร์อัล-กุรอานและอิสลาม ¹³⁷		1	0.28
เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม			
พิมพ์ตั้งแต่สมัยแรกจนถึงปี ค.ศ. 1800	160	-	-
พิมพ์ปี ค.ศ. 1801-1950	161	-	-
พิมพ์ปี ค.ศ. 1951-	161.2	40	11.11
เรื่องเฉพาะ	163	9	2.5
สุนทรพจน์ ความเรียง ปาฐกถา	165	-	-
ความเชื่อ หลักศรัทธา	165.5	15	4.17

¹ บทหนึ่งของอัล-กุรอาน ทั้งหมดมี 114 บท

² โอวาท วาจา ทำที่ การแสดงออกและการยอมรับของศาสนิกชนมุสลิมซึ่งได้ถูกบันทึกไว้เป็นหลักฐานในการศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

³ แบบอย่างจรรยาวัตรของศาสนิกชนมุสลิม ซึ่งเรารู้ได้จากหะดีษ

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวดBP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
เรื่องทั่วไปของเทววิทยา	166	1	0.28
พระเจ้า	166.2	12	3.33
อัลลิสร้อและอัลเมียะรอก ¹	166.57	3	0.83
มนุษย์	166.7	1	0.28
ชีวิตหลังความตาย ชีวิตในโลกหน้า	166.8	1	0.28
สถานกึ่งกลางระหว่างชีวิตในโลกกับปรโลก	166.82	1	0.28
การฟื้นคืนชีพ	166.83	1	0.28
วันแห่งการตัดสิน	166.85	1	0.28
สวรรค์	166.87	1	0.28
นรก	166.88	1	0.28
โลกแห่งวิญญาณ	166.89	1	0.28
อัล-เมหดี ²	166.93	1	0.28
จุลสาร	167	-	-
การละทิ้งศาสนาอิสลาม	168	-	-
งานเขียนที่ต่อต้านศาสนาอิสลามและอัล-กูราน	169	-	-
งานเขียนที่ปกป้องศาสนาอิสลาม	170	-	-
การเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม	170.5	4	1.11
การเผยแพร่ศาสนาอิสลาม	170.85	2	0.56
ความสัมพันธ์ของศาสนาอิสลามกับศาสนาอื่น ๆ	171	-	-
ความสัมพันธ์กับศาสนาคริสต์	172	-	-
อื่น ๆ เติม A-Z	173	-	-
สังคมวิทยาอิสลาม	173.25	8	2.22
เด็ก	173.3	1	0.28
สตรี	173.4	4	1.11

¹ การเดินทางทางบกจากมักกะฮ์ไป เยรูซาเล็มและการเดินทางไปสู่เบื้องบนของ ศาสดามุฮัมมัด

² ผู้ที่มากลปล่อยโลกให้พ้นความยุ่งเหยิงและนำสันติสู่โลก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวด BP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
การปกครอง	173.6	3	0.83
การเมือง	173.7	2	0.56
เศรษฐศาสตร์	173.75	10	2.77
เรื่องทั่วไปของหลักปฏิบัติ	174	7	1.94
จิตวิทยาที่ได้จากประสบการณ์ทางศาสนา	175	-	-
หลักปฏิบัติ 5 ประการของมุสลิม	176	-	-
การปฏิญาณตน	177	-	-
การละหมาด ¹	178	12	3.33
การถือศีลอด	179	4	1.11
การบริจาคทาน (ซะกาต) ²	180	1	0.28
การประกอบพิธีฮัจญ์ ³ ที่เมืองมักกะฮ์ ⁴	181	15	4.17
นุศาค ⁵	182	3	0.83

¹ การนมัสการต่อพระเจ้าวันละ 5 เวลา

² การบริจาคทานซึ่งบังคับแก่มุสลิมผู้มีทรัพย์สินเกินอัตราที่กำหนดไว้ เมื่อครบรอบปีหรือถึงฤดูเก็บเกี่ยวต้องบริจาคแก่ผู้ยากจน ชักสน ฯลฯ ตามอัตราที่ศาสนากำหนด

³ การปฏิบัติศาสนกิจข้อหนึ่งที่มุสลิมทั้งชายและหญิงต้องปฏิบัติครั้งหนึ่งเป็นอย่างน้อยในชีวิต ณ เมืองมักกะฮ์ เมื่อคนมีร่างกายสมบูรณ์ มีกำลังทรัพย์เพียงพอในการเดินทาง โดยมีให้ครอบครัวต้องเคื้อคร้อน การประกอบพิธีฮัจญ์จะกระทำเฉพาะในเทศกาลฮัจญ์เท่านั้น

⁴ ชื่อเมืองในประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นที่กำเนิดของศาสนามุฮัมมัด และเป็น
ที่เริ่มการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม

⁵ การต่อสู้ดิ้นรนด้วยชีวิตและทรัพย์สินเพื่อความจริงเป็นฝ่ายชนะ เรียกว่า
ต่อสู้ในทางของอัลลอฮ์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคน

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวด BP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
การบูชาแบบต่าง ๆ	183	-	-
คำสวด คำสรรเสริญ คำวิงวอน	183.3	9	2.5
อุทิศบะช ¹	183.6	5	1.39
ประเพณีและพิธีทางศาสนา	184	1	0.28
กฎเกี่ยวกับอาหาร	184.9.D5	6	1.66
เจ้าหน้าที่ทางศาสนา	185	-	-
อิมาม ²	185.4	1	0.28
เทศกาลวันสำคัญทางศาสนา	186	-	-
วันศุกร์	186.15	1	0.28
เดือนรอมดอน ³	186.4	1	0.28
สถานที่ศักดิ์สิทธิ์	187	-	-
มัสยิด ⁴	187.6	3	0.83
ชีวิตทางศาสนา	188	4	1.11
ชีวิตครอบครัว	188.3.F 3	10	2.77
เรื่องทั่วไปของซูฟี ⁵	189	-	-

¹ การเทศนาซึ่งมีประจำในการละหมาดวันศุกร์

² หัวหน้าหรือผู้นำซึ่งผู้อื่นต้องปฏิบัติตาม ผู้มีความรู้ทางศาสนาก็เรียกอิมาม เช่น อิมามทั้ง 4

³ เดือนที่มีการประทานอัล-กูรออันเป็นครั้งแรก เป็นเดือนแห่งการถือศีลอด

⁴ สถานที่ใช้กมกราบอัลลอฮ์ เป็นสถานที่สำหรับปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิม

⁵ วิถีแห่งความเชื่อมั่นแบบหนึ่งของมุสลิม มีต้นกำเนิดในอิหร่านหลังสมัยศาสดา มุฮัมมัดประมาณ 200 ปี พวกเขาใช้ชีวิตเรียบง่ายแบบนักพรต นักบุญ นิยมความสันโดษ ให้ความสำคัญในทางวิญญาณและอารมณ์แห่งศรัทธา เน้นในเรื่องการสรรเสริญพระเจ้า การสละความอยากและความนึกคิดส่วนตัวทั้งปวง มีความเชื่อว่าตนสามารถติดต่อกับพระเจ้าได้ด้วยการเข้าฌานและบ่าเพ็ญอุทิศ

ประเภท	เลขหมู่ใน หมวด BP	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
กิจกรรมทางศาสนาในชุมชน	190	-	-
อิสลามและอวกาศ	190.5.A 8	1	0.28
อิสลามและวิทยาศาสตร์	190.5.S 3	3	0.83
เรื่องทั่วไปของนิกายและลัทธิ	191	-	-
นิกายซุนนะห์	192	1	0.28
นิกายชีอะห์	193	-	-
เฉพาะนิกายเดิม A-Z	195	1	0.28
รวม		360	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยที่ใช้เป็นประชากรในการวิจัยเรื่องนี้สามารถจำแนกตามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันในหมวดศาสนาอิสลาม (BP) ได้ 360 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปของศาสนาอิสลาม (BP 161.2) มากที่สุดจำนวน 40 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.11 รองลงมาได้แก่ หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติศาสดามุฮัมมัด (BP 75.29) จำนวน 21 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.83 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ หลักศรัทธา (BP 165.5) การประกอบพิธีฮัจญ์ (BP 181) ประเภทละ 15 ชื่อเรื่อง แต่ละประเภทคิดเป็นร้อยละ 4.17 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติเฉพาะบุคคล (BP 80) จำนวน 14 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.89 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติอิสลามสมัยแรก (BP 55) หะคิษ สุนนะฮ์ (BP 135) ประเภทละ 13 ชื่อเรื่อง แต่ละประเภทคิดเป็นร้อยละ 3.61 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระเจ้า (BP 166.2) การละหมาด (BP 178) และหนังสือคำราเรียน (BP 45) ประเภทละ 12 ชื่อเรื่อง แต่ละประเภทคิดเป็นร้อยละ 3.33

ตารางที่ 8 ประเภทของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย จำแนกตามสัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันในหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวดศาสนาอิสลาม BP

N = 80

ประเภท	สัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	จำนวน	ร้อยละ
จริยธรรมอิสลาม	BJ 1291	17	21.25
อารยธรรมอิสลาม	D 199.3	2	2.5
โลกมุสลิม	DS 36-40	25	31.25
วัฒนธรรมอิสลามในอินเดีย	DS 427	1	1.25
ประวัติศาสตร์ไทย เฉพาะเมืองปัตตานี	DS 589. P	2	2.5
ขนบธรรมเนียมพื้นบ้านของไทยมุสลิม	GR 312	1	1.25
อิสลามกับสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์	HX 550. I 8	1	1.25
กฎหมายอิสลาม	K	16	20
ภาษา	P	1	1.25
หนังสือสำหรับเด็ก	PZ 90 T	14	17.5
	รวม	80	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยซึ่งมีเนื้อหาจำแนกได้ข้ามระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันในหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวดศาสนาอิสลาม (BP) มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโลกมุสลิม (DS 36-40) มากที่สุดจำนวน 25 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาได้แก่หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรมอิสลาม (BJ 1291) จำนวน 17 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.25 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายอิสลาม (K) จำนวน 16 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 หนังสือสำหรับเด็ก (PZ 90 T) จำนวน 14 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.5

ตารางที่ 9 ประเภทของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย จำแนกตามหัวเรื่อง ของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

N #440

	หัวเรื่อง	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
(BJ 1291)	จริยธรรมอิสลาม	17	3.87
(BP 20-25)	รวมผลงาน	13	2.96
(BP 40)	พจนานุกรม สารานุกรม	1	0.23
(BP 42)	การศึกษาศาสนาอิสลาม	2	0.45
(BP 45)	ตำราเรียน	12	2.73
(BP 50-68)	ประวัติอิสลาม	32	7.27
(BP 75.29)	ชีวประวัติศาสนิกชนผู้มั่งคั่ง	21	4.77
(BP 70-73,75.5,80)	ชีวประวัติบุคคลอื่น ๆ	29	6.59
(BP 89)	วรรณกรรมอิสลาม	2	0.45
(BP 100-134)	กุรอาน	23	5.23
(BP 135-136)	หะดีษ	13	2.96
(BP 160-161.2)	เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม	40	9.09
(BP 163)	เรื่องเฉพาะ	9	2.05
(BP 165.5)	ความเชื่อ หลักศรัทธา	15	3.41
(BP 166)	เทววิทยาอิสลาม	25	5.68
(BP 170.5-.85)	การเผยแผ่อิสลาม	6	1.36
(BP 173.25)	สังคมวิทยาอิสลาม	8	1.82
(BP 173.3-.4)	สตรีและเด็กในอิสลาม	5	1.14
(BP 173.6)	อิสลามและการปกครอง	3	0.68
(BP 173.7)	อิสลามและการเมือง	2	0.45
(BP 173.75)	อิสลามและเศรษฐกิจศาสตร์	10	2.27

ตารางที่ 9 (ต่อ)

	หัวเรื่อง	จำนวน ชื่อเรื่อง	ร้อยละ
(BP 174-181)	หลักปฏิบัติทางศาสนาอิสลาม	39	8.87
(BP 182)	ญิฮาด	3	0.68
(BP 183)	การบูชาแบบต่าง ๆ	14	3.18
(BP 184)	ประเพณีและพิธีทางศาสนา	1	0.23
(BP 184.9. D 5)	กฎเกี่ยวกับอาหาร	6	1.36
(BP 185.4)	อิมาม	1	0.23
(BP 186)	เทศกาลและวันสำคัญทางศาสนา	2	0.45
(BP 187.6)	มัสยิด	3	0.68
(BP 188-188.3)	ชีวิตทางศาสนาอิสลาม	14	3.18
(BP 190.5. A 8)	อิสลามและอวกาศ	1	0.23
(BP 190.5. S 3)	อิสลามและวิทยาศาสตร์	3	0.68
(BP 191-195)	นิกายและลัทธิ	2	0.45
(D 199.3, DS 427)	อารยธรรมอิสลาม	3	0.68
(DS 36-40)	โลกมุสลิม	25	5.68
(DS 589. P)	ประวัติไทย เจาะาะเมืองปัตตานี	2	0.45
(GR 312)	ชนบธรรมเนียมพื้นบ้านของไทย	1	0.23
(HX 550. I 8)	อิสลามกับสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์	1	0.23
(K)	กฎหมายอิสลาม	16	3.64
(P)	ภาษา	1	0.23
(PZ 90 T)	หนังสือสำหรับเด็ก	14	3.18
	รวม	440	100

เมื่อนำหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยมาพิจารณาและจำแนกตามหัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ประกอบกับโครงการแบ่งเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ ของระบบการจัดหมู่หนังสือแบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ปรากฏว่าหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยจำนวน 440 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลามมากที่สุดจำนวน 40 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.09 รองลงมาได้แก่หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักปฏิบัติทางศาสนาอิสลามมีจำนวน 39 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.87 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลอื่น ๆ นอกจากศาสดามุฮัมมัดจำนวน 29 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.59 หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเทววิทยาอิสลามจำนวน 25 ชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย จำแนกตาม
หัวเรื่องและช่วงปีที่พิมพ์

N = 440

หัวเรื่อง	จำนวนหนังสือที่พิมพ์ ในแต่ละช่วงปี			รวม
	ก่อน พ.ศ.	ตั้งแต่ พ.ศ.	ไม่ปรากฏ	
	2516	2516-2527	ปีที่พิมพ์	
จริยธรรมอิสลาม	8	6	3	17
รวมผลงาน	2	6	5	13
พจนานุกรม สารานุกรม	1	-	-	1
การศึกษาศาสนาอิสลาม	-	2	-	2
คำราเรียน	1	11	-	12
ประวัติอิสลาม	7	10	2	19
ประวัติอิสลามเฉพาะประเทศ	4	9	-	13
ชีวประวัติศาสนาคัมภีร์มัมมัด	8	10	3	21
ชีวประวัติบุคคลอื่น ๆ ในศาสนาอิสลาม	5	20	4	29
วรรณกรรมอิสลาม	-	2	-	2
กุรอาน	7	9	7	23
หะดีษ	2	6	5	13
เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม	7	31	2	40
เรื่องเฉพาะ	-	8	1	9
ความเชื่อ หลักศรัทธา	1	13	1	15
เทววิทยาอิสลาม	-	1	-	1
เทววิทยาอิสลามเฉพาะเรื่อง	1	15	8	24
การเผยแผ่ศาสนาอิสลาม	-	5	1	6
สังคมวิทยาอิสลาม	-	8	-	8

ตารางที่ 10 (ต่อ)

หัวเรื่อง	จำนวนหนังสือที่พิมพ์ ในแต่ละช่วงปี			รวม
	ก่อน พ.ศ.	ตั้งแต่ พ.ศ.	ไม่ปรากฏ	
	2516	2516-2527	ปีที่พิมพ์	
สตรีและเด็กในอิสลาม	-	4	1	5
อิสลามและการปกครอง	-	3	-	3
อิสลามและการเมือง	-	2	-	2
อิสลามและเศรษฐศาสตร์	-	10	-	10
หลักปฏิบัติทางศาสนาอิสลาม	10	23	6	39
วิชาชีพ	1	2	-	3
การบูชาแบบต่าง ๆ	1	7	6	14
ประเพณีและพิธีทางศาสนา	-	1	-	1
กฎเกี่ยวกับอาหาร	-	6	-	6
อิมาม	-	1	-	1
เทศกาลและวันสำคัญทางศาสนา	-	2	-	2
มัสยิด	-	3	-	3
ชีวิตทางศาสนาอิสลาม	1	11	2	14
อิสลามและอวกาศ	1	-	-	1
อิสลามและวิทยาศาสตร์	-	3	-	3
นิกายและลัทธิ	2	-	-	2
อารยธรรมอิสลาม	-	3	-	3
โลกมุสลิม	3	20	2	25
ประวัติไทย เฉพาะเมืองปัตตานี	-	2	-	2
ขนบธรรมเนียมพื้นบ้านของไทย	-	1	-	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

หัวเรื่อง	จำนวนหนังสือที่พิมพ์			รวม
	ในแต่ละช่วงปี			
	ก่อน พ.ศ. 2516	ตั้งแต่ พ.ศ. 2516-2527	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	
อิสลามกับสังคมนิยมและคอมมิวนิสต์	-	1	-	1
กฎหมายอิสลาม	1	12	3	16
ภาษา	-	1	-	1
หนังสือสำหรับเด็ก	1	10	3	14
รวม	75	300	65	440

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าหนังสือที่มีเนื้อหากว้าง ๆ เกี่ยวกับอิสลาม ได้แก่ จริยธรรมอิสลาม ประวัติอิสลาม กุรอาน หลักปฏิบัติทางศาสนาอิสลาม ฯลฯ จะเริ่มมีการผลิตมาตั้งแต่ก่อน พ.ศ. 2516 ส่วนหนังสือที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับอิสลาม ได้แก่ เทววิทยาเฉพาะเรื่อง สังคมวิทยาอิสลาม สตรีและเด็กในอิสลาม อิสลามและการปกครอง อิสลามและการเมือง อิสลามและเศรษฐศาสตร์ อิสลามและวิทยาศาสตร์ ฯลฯ จะจัดพิมพ์แพร่หลายมากในระยะหลังคือ ตั้งแต่ พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของสัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุด-
รัฐสภาอเมริกันที่ใช้ได้ตรงกับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียน
เป็นภาษาไทย

สัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ที่ใช้ได้ตรงกับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย	จำนวน ตำแหน่ง	ร้อยละ
หมวดศาสนาอิสลาม (BP)		
เลขหมู่ซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็ม	37	44.58
เลขหมู่ซึ่งมีจุดทศนิยมตามหลัง	36	43.37
หมวดอื่น ๆ นอกจาก (BP)	10	12.05
รวม	83	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าสัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภา-
อเมริกันที่ใช้ได้ตรงกับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยที่เป็นประชากรในการวิจัย
เรื่องนั้นนั้นมีจำนวน 83 ตำแหน่ง เป็นเลขหมู่ในหมวดศาสนาอิสลามซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็ม
37 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 44.58 เลขหมู่ในหมวดศาสนาอิสลามซึ่งมีจุดทศนิยมตามหลัง
มีจำนวน 36 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 43.37 และเลขหมู่ในหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวด
ศาสนาอิสลาม (BP) มีจำนวน 10 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 12.05

จำนวนเลขหมู่ในหมวดศาสนาอิสลามซึ่งเป็นเลขจำนวนเต็มมี 85 ตำแหน่ง (โปรตุเกศตารางที่ 7) สามารถนำมาใช้ได้ตรงกับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย 37 ตำแหน่ง (ตารางที่ 11) เลขหมู่ในหมวดศาสนาอิสลามที่ไม่ตรงกับเนื้อหาของหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นประชากรแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. เลขหมู่สำหรับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทยซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่

1.1 เลขหมู่ที่แสดงลักษณะหรือรูปแบบของการเขียนและเลขหมู่ที่ใช้สำหรับสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ไม่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยได้แก่

BP 1	วารสาร
BP 9	หนังสือรายปี
BP 10	สิ่งพิมพ์ของสมาคม
BP 15	รายงานการประชุม
BP 53	งานขึ้นรอง สุนทรพจน์ ความเรียง ฯลฯ เกี่ยวกับประวัติอิสลาม
BP 165	สุนทรพจน์ ความเรียง ปาฐกถา
BP 167	จุลสาร

1.2 เลขหมู่สำหรับกัมภีร์อัล-กุรอานภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาอาหรับ ฮีบรู อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี เป็นต้น ซึ่งได้แก่ BP 100- BP 127

2. เลขหมู่ที่ไม่ตรงกับหนังสือศาสนาอิสลามที่เขียนเป็นภาษาไทย เนื่องจากในประเทศไทยยังไม่มีการผลิตหนังสือศาสนาอิสลามที่มีเนื้อหาตามที่ปรากฏในเลขหมู่ดังกล่าว ซึ่งได้แก่

BP 43	การศึกษาและการสอนเฉพาะประเทศ
BP 44	เรื่องทั่วไปของศาสนศึกษาของเขาวชน
BP 48	ศาสนศึกษาของเขาวชนเฉพาะโรงเรียน
BP 49	เรื่องทั่วไปของประวัติศาสตร์นิพนธ์
BP 52	ประวัติศาสตร์เฉพาะเรื่อง

- BP 60 ประวัติศาสตร์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1801-
- BP 62 ประวัติศาสตร์เฉพาะเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์
- BP 64 ประวัติอิสลามในอาฟริกา
- BP 65 ประวัติอิสลามในยุโรป
- BP 66 ประวัติอิสลามในออสเตรเลียและหมู่เกาะแปซิฟิก
- BP 67 ประวัติอิสลามในอเมริกาเหนือ
- BP 68 ประวัติอิสลามในอเมริกาใต้
- BP 133 พจนานุกรม ธรรมเนียมของคัมภีร์อัล-กุรอาน
- BP 134 เรื่องเฉพาะเกี่ยวกับคัมภีร์อัล-กุรอาน
- BP 136 ประวัติหะดีษ สุนนะฮ์
- BP 160 เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลามพิมพ์ตั้งแต่สมัยแรกจนถึงปี ค.ศ. 1800
- BP 161 เรื่องทั่วไปเกี่ยวกับศาสนาอิสลามพิมพ์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1801-1950
- BP 168 การละทิ้งศาสนาอิสลาม
- BP 169 งานเขียนที่ต่อต้านศาสนาอิสลามและคัมภีร์อัล-กุรอาน
- BP 170 งานเขียนที่ปกป้องศาสนาอิสลาม
- BP 171 ความสัมพันธ์กับศาสนาอื่น ๆ ทั่วไป
- BP 172 ความสัมพันธ์กับศาสนาคริสต์
- BP 173 ความสัมพันธ์กับศาสนาอื่น ๆ นอกจากศาสนาคริสต์
- BP 175 จิตวิทยาที่ได้จากประสบการณ์ทางศาสนา
- BP 177 การปฏิบัติตน
- BP 189 เรื่องทั่วไปของซูฟี
- BP 190 กิจกรรมทางศาสนาในชุมชน
- BP 191 เรื่องทั่วไปของนิกายและลัทธิ
- BP 193 นิกายชีอะห์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้วนี้ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับไว้โดยละเอียดอีกชั้นหนึ่งในบทต่อไป